

Med åpen snipp og et rungende ja til lauget

Å være klar, konsis og korrekt er Magne Nylennas fremste ambisjon. Han skulle gjerne hatt tre føtter for å fylle oppgaven som Legeforeningens nye generalsekretær. Slipssamlingen, der Ole Brumm er blant favorittene, åpner for at rause og solide labber kommer godt med.

Avgjørelsen falt torsdag 10. mai. For en mann som har et avslørende kroppsspråk og etterlever budet «Du skal ikke lyve», må det ha holdt hardt å skjule at han visste om toppkandidaturet.

– Det var godt å bruke den påfølgende helgen på å spa, planere og dusje for første gang i vann fra et flunkende nytt sanitæranlegg på Nylenna, sier den påtroppende. Han sikter til husmannsplassen på Nesodden utenfor Oslo der hans far vokste opp. Et tun arvtakeren og slektens første akademiker omtaler som sitt livsverk.

Profilert humanist

Magne Nylenna deler sitt profesjonelle liv i tre faser: I alderen 24–30 år var han distriktslege i Smøla på Nordmøre og ble kalt «gammeldoktoren» før han rundet 30. Deretter var han stipendiat frem til han tok doktorgrad på kreftdiagnostikk i primærhelsetjenesten (1). De siste 14 årene har han vært redaktør i Tidsskrift for Den norske lægeforening.

Han lever i en moderne turbofamilie med kona Ellen, de to sønnene Mathias (18) og Helge (16) og nylig utflyttet, men ofte besøkende, datter Astrid (21). Ifølge attesten fra avkommet stiller han like strenge krav til seg selv som til omgivelsene. Det innebærer at han lever ut sine humanistiske verdier i praksis, og til fulle får vist at leger er langt mer enn faget sitt. Han elsker de lange lørdagsfrokoster, de friske disputer og har gjerne mer enn en håndfull skjønn- og fagliterære titler på programmet samtidig. En analytisk tenkende og kreativ håndverker, som får til det meste av det han har satt seg fore.

– Flink, jeg? Nylenna stusser over stemplet som ofte hefter ved hans person. – Med årene er jeg blitt mer bevisst de egenskaper jeg besitter, på godt og vondt. Noen vil karakterisere meg som en litt naiv pratmaker, andre vil si en verbalt sterk person. Jeg har aldri betraktet meg som veldig vellykket, men derimot en litt keitete og rufsete generalist. Blant annet besitter jeg ikke nok kunnskap om tariffspørsmål og trenger å sette meg grundigere inn i Legeforeningens interne strukturer.

Alliansebygger

Det dundrer godlynt i gangene når redaktør Nylenna ankommer Legenes hus. Uformell, humorfylt og varm. Men han kan også være strengt formell og vet å si fra når det gjelder, mener undersåttene i redaksjonen.

Da han ble innstilt til jobben som generalsekretær, var det nettopp kombinasjonen av medisinsk-faglig kompetanse og personlige egenskaper som ble utslagsgivende. Ifølge Legeforeningens ansettelsesmyndighet vil sekretariatet få en mann som kan samle og forene, har refleksjonsdybde og rolleforståelse. Han har evne til nærhet og medmenneskelighet, evnen til å begeistre, tåle motstand og takle konflikter. Han besitter naturlig autoritet, tydelighet, beslutnings- og delegeringsevne. Han har allian-

sebyggende evner, et solid omdømme og nyter respekt hos de 20 000 medlemmene, sammen med sans for struktur, orden og disiplin. Og, for ikke å glemme, han trives med personlig eksponering.

Samtidig er han uvant med intervjusituasjonen. Som redaktør for Tidsskriftet har et av prinsippene vært å være verdinøytral. Da flagger man ikke egne legepolitiske synspunkter.

– Men i likhet med folk flest, elsker jeg å snakke om meg selv, humrer den kommende forretningsføreren.

– Tidsskriftet redigeres etter redaktørplakaten og er i så måte uavhengig av sin utgiver. Mister du frihet i din nye stilling?

– Det blir i så fall den prinsipielle friheten. Jeg ser paralleller i plakaten formuleringsom at man forutsettes å dele sin arbeidsgivers grunnsyn og formålsbestemmelse.

Påført varedeklarasjon

Magne Nylenna uttrykker overraskelse over å bli valgt som nummer én til topplederjobben. Samtidig er han imponert over systematikken i rekrutteringsprosessen (2).

– Det er betryggende at ansettelsesmyndigheten vet hva de får, utover en drøyt 100 kilos 48-åring. Dermed har man fått en slags varedeklarasjon, uten bytterett, på en mann uten hemmeligheter. Jeg er sterk og tydelig. Det er nødvendig i jobben jeg forlater og den jeg går til. Samtidig viser valget av en intern kandidat at Legeforeningens politiske ledelse har tillit til sitt sekretariat.

Selv oppfatter han seg som globalt nysgjerrig, med behov for å være underveis og stadig lære noe nytt. Det tok han konsekvensen av da han sa ja, selv om det er sørgelig å gå fra borde i Tidsskriftet.

– Jeg går til en spennende jobb med et langsiktig perspektiv. Med en aldersgrense på 63 år ser jeg også for meg en fruktbar pensjonisttilværelse. Jeg tror jeg kan bli en ålreit professor ved et av våre universiteter hvor jeg kan kombinere pedagogikk med forskning.

Administrerende direktør for om lag 100 ansatte i Legenes hus. Iverksetter av politiske vedtak for de 20 000 medlemmene og å fronte legestandens verdier i det offentlige rom. Slik summerer slippsentusiastene Magne Nylenna sine oppgaver som generalsekretær. Foto K. Ronge

Konsernsjef

Nylenna er opptatt av å klargjøre hvilke funksjoner han ønsker å fylle i sin kommende rolle: – For det første skal jeg være direktør for all aktivitet i Legenes hus. Det innebærer en autonom stilling i den forstand at jeg har ansettelsesmyndighet og overordnet disposisjonsrett for alt personell. Jeg vil nødig komme med programmerklæringer, men konstaterer at sentralstyret og jeg har sammenfallende synspunkter på et forbedringspotensial i organisasjonen.

– Min andre hovedoppgave er å være kontaktpunktet overfor fagforeningens medlemmer og mange politiske organer. Forvaltningsoppgaver som Legeforeningen har fått av staten, så som spesialistgodkjenning, forplikter. Da skal vi jo handle på samfunnets vegne.

En tredje rolle er å profilere fagforeningen, å være en synlig figur overfor medlemmer, myndigheter og medier.

– Legestanden er mer heterogen enn noen gang. Derfor er det viktig at også mindretallets meninger kommer frem. Refleksjon som ikke er så velfrisert, har en naturlig plass, kommenterer han.

Ingen konfliktsøker

Tall, tabeller og grafer, roper Magne Nylenna i lokalene der han har sitt daglige virke. Som sunnmøring er han glad for hver krone som ruller inn. Han bruker balasten som løytant for å utdype ansvarsdelingen i en «bedrift» med 500 millioner kroner i årlig omsetning. Både generalsekretær og president skal være strateger og bedrive taktisk utøvelse, men på hver sine felter:

– Det skal ikke være tvil om min reaksjon hvis Legeforeningens politiske ledelse vil ta kommando overfor avdelingsledere eller medarbeidere i sekretariatet. Ansatte i Legenes hus har bare én sjef, og det er generalsekretæren.

Nylenna understreker at han ønsker konsensus mer enn splid. Lojaliteten er selv-sagt. – Som embetsmann skal jeg alltid gå et skritt bak presidenten, passe på at prosedyrene konstitusjonelt blir riktig utført forut for vedtak, og være utøver av beslutninger som Legeforeningens politiske organer har tatt.

– Det må holde hardt for en meningssterk person som deg?

– Jeg regner med en bratt læringskurve.

Kontrollfreak

Legeforeningens nye administrator skal måles etter suksesskriterier, har sentralstyret bestemt. Det innebærer en arbeidsavtale hvor resultatene skal evalueres periodevis.

– Jeg har sans for prinsippet og liker systematiseringen som ligger i en slik måltenkning, sier Magne Nylenna. – I likhet med hvordan jeg legger opp medarbeider-samtaler, er det fint å sette ord på papiret. Dissekerer og veie argumenter, og sammen

— fakta —

– Magne Nylenna, født 12. oktober 1952 i Ålesund

– Cand.med. ved Universitetet i Oslo 1977, spesialist i samfunnsmedisin 1987, dr.med. 1988

– Distriktslege/helserådsordfører i Smøla kommune, Møre og Romsdal, 1979–84

– Klinisk praksis (deltid) fra bl.a. Almehelseseksjonen, Oslo kommunale legevakt 1983–85, bedriftslege Akershus fylkeskommune 1989–92 og i DFDS Tollpost-Globe 1993–2001

– Redaktør i Tidsskrift for Den norske lægeforening fra 1987

– Generalsekretær i Den norske lægeforening fra 1. februar 2002

finne ut om målene vi la for ett år siden er oppnådd og hvilke eventuelle hindringer som kom i veien.

Han synes han er blitt flinkere til å delegerer, selv om det smerter en perfektionist som liker å ha kontroll over det meste.

– Men jeg sliter nok fortsatt. Føler at jeg må være den første som kommer og den siste som går fra kontoret. Samtidig vil jeg heller være en farsskikkelse og et godt eksempel, enn en som ikke aksepterer «godt nok».

Legeforeningens kommende generalsekretær har klar formening om personalpolitikken han vil utøve: – Det er vanskelig å være doktor, ektefelle og nabo, men vanskeligst av alt er barneoppdragelsen. Alle roller har til felles at ingen av oss lærer bare gjennom hugg, ris eller skjenn. Ved kursavvik skal vi korrigerer. Samtidig har mitt mangeårige forhold til badevekten lært meg at oppmuntring og positive virkemidler er langt mer tjenlige.

Innrømmelsen om at han kastet vekten for noen måneder siden, sitter ikke så langt inne: – Det gjorde jeg fordi jeg foretrekker kvalitet og hygge fremfor en elendighetsbeskrivelse som har gått for langt. Så selv om kritikkerne i Legeforeningen ønsker seg en krigersk asket, må de ta til takke med en rund, jovial fyr som evner å glede seg over alt som er bra.

Snill A4-mann

Å gjøre det beste ut av enhver situasjon betyr at han mestrer medlemskapet i NSBs frustrerte pendlerklubb, selv om han er avhengig av tog for å komme på jobb. I stedet bruker han tiden på meningsfulle aktiviteter, fortrinnsvis med nesen i en roman.

Samtidig lander Donald Duck ukentlig i Nylennas postkasse på Ski utenfor Oslo.

– Jeg lever et rikt A4-liv i et trygt lokalsamfunn, sier han.

Det er her han trekker inn sin følgesvenn Ole Brumm. En raus og ganske så naiv bjørn. Langt fra strøken. Langt fra ikonene knyttet til Oslo vest. Samtidig var det først da hårpylden ble mer glissen på toppen og

skjegget antok en mer rødglødende utgave, at han beveget han seg bort fra blåtonene på den politiske fargeskalaen.

– Jeg er en overlevning fra en annen tid. En tradisjonist som tror på familie og kultur. Det finnes vel verre ting å bli kritisert for enn å være snill?

En av hans få sorger er at han ikke kan traktere et instrument. Til gjengjeld kompenserer eldstesønnen for aktiviteten han selv aldri fant tid til.

Nylenna er lags- og laugsmann, med for-tid som studentleder. Verv i et utall komiteer og styrer, og med solid innsats til kref-tens bekjempelse bak seg. I alle oppdrag har toleranse og vidsyn stått sentralt.

– Hos min kone viser dette seg i enda større grad. Der er det full KrF-pakke i det lokalpolitiske miljøet. Jeg har da tatt min tørn jeg også, enten det har vært i foreldreråd eller i lederverv for barnas fritidsaktiviteter. Men menighetsrådet har jeg sagt nei til.

Grundtvigianer

Etne originalartikler har vært mange etter at han for første gang publiserte kasuistikk om plutselig uventet fødsel i Tidsskrift for Den norske lægeforening for 21 år siden. Senere har han også skrevet for internasjonale tidsskrifter, hvorav artikkelen i prestisjetunge Lancet om norske legers kulturbruk hører til smykkene. I tillegg har Nylenna satt sin signatur på fagbøker og populærmedisinsk litteratur, og hatt redaksjonelt ansvar for opplagsverker i folkeopp-lysningens navn.

Mest stolt er han over sin innsats som hovedredaktør for Kunnskapsforlagets fembinds medisinske leksikon, som til nå er solgt i 10 000 sett. Det han i dag omtaler som hyggelige utfordringer, lærte ham lek-sen om det mulige kunst, når deadline nærmer seg ubønnhørlig og tekstbidrag fra om lag 60 professorer skulle administreres.

At Magne Nylenna er en sammensatt person, er slipssamlingen hans et synlig eksempel på. Tidligere lot han dagens humør avgjøre motivet på hvilket av de tresifrede eksemplarene han skulle velge. I dag kan han åpent si at det er ekshibisjonisten som regjerer. Den strenge kleskoden lærte han i Chicago, da han var hospitant i Journal of the American Assosiation (JAMA) i 1994. Likevel foretrekker han stadig oftere å la slipset hvile.

– Selv om fallhøyden er stor i min nye jobb, velger jeg åpen snipp, sier «husmannen» og slår opp en latterdør som rekker nesten opp til lederetasjen i legenes høyborg.

– Kari Ronge, *Tidsskriftet*
kari.ronge@legeforeningen.no

Litteratur

1. Nylenna M. Cancer – a challenge to the general practitioner. Oslo: Norwegian Cancer Society, 1988.
2. Ronge K. Flagget til topps for ny generalsekretær. Tidsskr Nor Lægeforen 2001; 121: 1748.